
آکادمی حقوق

یکی از هدف‌هایی که شورای نویسندگان مجله در پیش‌نظر دارد بررسی و تحقیق در مورد اندیشه‌ها و افکاری است که در قلمرو حقوق کشور موج می‌زنند. این نظریه‌های مقدماتی نیازمند بحث و شور و بررسی است، هر نظری که وجود دارد یا عرضه می‌شود یا پیشنهادی که در گفته‌ها و نوشته‌ها انعکاس دارد می‌تواند با مشاوره و تعاملی افکار، حتی به شکل مناظره و مخالف و موافق، پخته‌تر و منجیده‌تر شود و با همت و پشتکار شایسته پیاده شدن و اقدام و عمل گردد. در آثار نویسندگان مجله به نظریه‌ها و اندیشه‌هایی برمیخوریم که واجد کمال اهمیت است، پژوهش در این نظریه‌ها و سبک و سنگین کردن آنها حقایق آموزنده و سودمندی را به منصفه ظهور می‌رساند.

افکار و اندیشه‌هایی از قبیل شیوه قانونگزاری، سیستم قضائی لاتن و آنگلو ساکسون، روش تعلیمات حقوقی، اصول اجتماعی و علمی معاصر، پیمانهای جهانی استرداد مجرم، اجرای احکام، مرکز بررسی‌ها و پژوهش‌های حقوقی و موضوعات نهادی مشابه در يك سطح عالی مطالعاتی درخور توجه و عنایت آنهایی است که می‌خواهند حقوق معاصر ایران از جنبه‌های مثبت و منفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و در ردیف حقوق‌های مدون و مترقی و آکادمیک درآید.

در قلمرو وکالت ایران که بخشی از جامعه حقوقی است افکار و اندیشه‌هایی در حال تموج و اوج‌گیری است و مانند حرکت مغناطیسی در جریان است که باید با گیرنده‌های علمی و فکری تحت بررسی درآید و نظم و سامان گیرد.

پاره‌ای از نظریات بجهت تماس و ارتباطی که با حقوق عمومی دارد حقاً از محدوده امکانات و اختیارات کانون وکلا خارج است و در عرصه مملکتی

قابل طرح و بررسی است. اما کانون وکلا میتواند به عنوان مبدع و مبتکر اندیشه و طراح نقشه عمل نماید.

از جمله این امور تأسیس آکادمی علوم اخلاقی است. در این موضوع، در سطح کشور با همکاری استادان دانشگاه، حقوقدانان، قضات، وکلای دادگستری، فعالان امور اجتماعی و مطالعات بین‌المللی میتوان اقدام کرد.

کشور ما ایران از نظر گسترش و توسعه علوم اخلاقی یا انسانی و اجتماعی به مرحله‌ای از رشد دانشی رسیده است که ایجاد مرکز رسمی خارج از دانشگاه برای آن نهایت ضرورت را دارد.

فرهنگستان یا آکادمی علوم اخلاقی برای رشد و پرورش و تمرکز علوم اجتماعی از فلسفه، جامعه‌شناسی، علوم اقتصادی، حقوق و تاریخ دیپلماسی میتواند سازمان مفید و ارزنده‌ای باشد که صاحبان صلاحیت علمی از دانشمندان وابسته به هر یک از این دانشها را زیرچتر و سایه‌بان خود قرار دهد و به‌اندیشه‌وران و صاحب نظران امکان بحث و تحقیق و بررسی داده‌های دانشهای معاصر را در هر یک از رشته‌ها در دسترس دانش پژوهان و سازندگان اجتماع قرار دهد.

ما در اینجا مناسب میدانیم که نظری به تاریخ تأسیس آکادمی در کشور فرانسه و انستیتوی آن و سپس نظر اجمالی به فرهنگستان ایران بپسکنیم. آشنایان به تاریخ علوم میدانند که «فرهنگستان» بار اول در یونان بوسیله افلاطون تأسیس شد و در رم باستان و کشورهای معاصر آن مثل ایران مراکزی برای مطالعات علمی و حقوقی وجود داشت.

۱- در فرانسه آکادمی برای تألیف فرهنگ عمومی زبان نخست در ۱۶۳۵ میلادی در دوره صدارت ریشلیو با چهل نفر عضو تأسیس گردید.

۲- آکادمی باستانشناسی در ۱۶۶۳ بوسیله کلبر برای مطالعات تاریخی و آثار باستانی هم با چهل عضو وجود آمد.

۳- آکادمی علوم در ۱۶۶۶ با شصت و شش نفر عضو برای تحقیق و بررسی در ریاضیات و فیزیک و شیمی و نظائر آن در زمان کلبر صدراعظم تشکیل شد.

۴- آکادمی هنرهای زیبا در ۱۷۹۵ برای نقاشی و پیکرتراشی بوسیله مازارن تأسیس گردید.

۵- آکادمی علوم اخلاقی و سیاسی با چهل عضو برای مطالعات علمی در رشته‌های فلسفه، علوم اقتصادی، حقوق و تاریخ عمومی تأسیس یافت.

امروزه انستیتوی فرانسه مرکب از آکادمی‌های زیر است:

۱- زبان و ادبیات

۲- علوم

۳- هنرهای زیبا

۴- علوم اخلاقی و سیاسی

۵- باستانشناسی.

این آکادمی‌ها که در قرون ۱۷ و ۱۸ تأسیس شده بود طبق قانون خاص و فرمان ویژه در ۱۸۱۶ تجدید حیات کرد.

هرآکادمی دارای سازمان مستقل اداری و مالی است.

اعضاء آکادمی پس از پیشنهاد از طرف آن با فرمان منصوب میشوند. تمام اموال هرآکادمی متعلق به خود آن آکادمی است.

سازمان هرآکادمی مرکب است از:

دبیرخانه، کتابخانه، کمیسیونها، اجتماعات عمومی و علنی است.

اداره امور آکادمی‌ها از نظر سازمانی با کمیسیون خاص متشکله در وزارت

فرهنگت و مطالعات عمومی است.

باین ترتیب سه قرن و نیم است که در فرانسه آکادمی‌های مزبور به کوشش‌ها

و مطالعات پرثمر علمی اشتغال دارند.

در کشور ما تا جایی که اطلاع داریم قانون اساسی فرهنگستان تأسیس

فرهنگستانهای زیر را پیش‌بینی کرده:

فرهنگستان زبان برای واژه‌گزینی در همه علوم و معارف و صنایع و اصطلاحات

اداری و سازمانی.

فرهنگستان ادبیات و هنرهای زیبا برای دستور زبان و تحقیقات و مطالعات

ادبی و فرهنگی.

فرهنگستان علوم که شامل بررسی‌های علمی در رشته‌های دانشی است.

مابه‌عنوان یک زمینه بررسی این موضوع را طرح میکنیم که فرهنگستان علوم (که

ظاهراً هنوز رسماً تأسیس نشده) میتواند علوم اخلاقی را هم که حقوق جزء آنست

مانند علوم ریاضی و طبیعی و غیره شامل گردد.

مسلماً علوم حقوقی میتواند شامل همه رشته‌های حقوق از عمومی و خصوصی

باشد و قهراً در حقوق عمومی رشته‌های جزائی از جرم‌شناسی و کیفرشناسی و

انسانشناسی جزائی و جامعه‌شناسی کیفری و رژیم مجازات و سیاست جزائی میتواند

در مرحله اول مورد توجه قرارگیرد.

ما در این موضوع باین مختصر بسنده میکنیم و نظر صاحب نظران را خواهانیم.